

Egységes hatályú európai szabadalom és egységes szabadalmi bírászkodás Európában

dr. Jókúti András
főosztályvezető-helyettes
Jogi és Nemzetközi Főosztály
Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala

dr. Molnár Katalin
tanácsos
Európai Unió Jogi Főosztály
Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium

Pécs, 2013. május 31.

Az egységes hatályú európai szabadalom és az egységes szabadalmi bíraskodás

- 2012. december 31. **UPP rendeletek** kihirdetése - megerősített együttműködés 25 tagállam között
 - 1257/2012/EU rendelet („alaprendelet”)
 - 1260/2012/EU rendelet (nyelvi rezsim)
- 2013. február 19. **az ESZB megállapodás** aláírása
 - 24 tagállam (IT is) – később BG is
 - ES nem írta alá és megtámadta a rendeleteket az EUB-nál
 - PL várakozó állásponton (hatástanulmány)
 - HR a csatlakozásuk után részt kíván venni
- Ügyek az **EU Bírósága** előtt
 - Ítélet a C-274/11 és C-295/11 egyesített ügyekben (ES vs Tanács és IT vs Tanács)
 - C-146/13 és C-147/13 ügyek: ES vs Tanács és EP (a UPP rendeletek megtámadása)

Egységes hatályú európai szabadalom

- **Megadásig** az ESZE jelenlegi szabályai alkalmazandók
- A 25 résztvevő tagállamra nézve ugyanolyan igénypont-sorral megadott európai szabadalmak esetében 1 hónapon belül kérhető az ESZH-nál **az egységes hatály bejegyzése**
- Egységes hatály: egységes átruházás, korlátozás, megsemmisítés, jogérvényesítés
- Az egységes hatály *post-grant* adminisztrációs feladatait a tagállamok az **ESZH**-ra bízák (a *Select Committee* útján szabályozva a részleteket és gyakorolva a felügyeletet)
 - Egységes hatály iránti **kérelmek** fogadása és elintézése
 - Az egységes hatályú európai szabadalmak **lajstromának** vezetése
 - A licenckiésztségi nyilatkozatok nyilvántartása
 - Az átmeneti időszakban a **fordítások** közzététele
 - Az egységes hatályú európai szabadalmak **fenntartási díjainak** kezelése
 - **Kompenzációs** mechanizmus (és a gépi fordítások rendszere)
 - Az ESZH döntéseivel szemben bírósági (ESZB) **felülvizsgálat**

Egységes hatályú európai szabadalom

- **Fenntartási díjak:** a szabadalmások az ESZH-nak fizetik, 50% a tagállamoknak jut
 - szint és kulcs: szempontok a UPP „alaprendeletben”
 - döntés a *Select Committee*-ben
- Egységes hatály bejegyzése kérhető a rendeletek hatálybalépését **megelőzően benyújtott** európai bejelentések alapján később megadott szabadalmakra is
- Anyagi jogi cikkek törlése (átkerültek az ESZB-megállapodásba)
- **Hatálybalépés:** 2014. január 1. vagy a ESZB-megállapodás hatálybalépése közül a későbbi; **egységes hatály csak az ESZB joghatósága által a bejegyzés pillanatában „lefedett” tagállamokban**

Az egységes hatályú szabadalom nyelvi rezsimjének fő kérdései

- **Benyújtás** nyelve
- A bejelentés **elbírálásához** szükséges fordítás (és ennek költségei)
- A megadást megelőzően szükséges fordítások és a **hatályosításhoz** szükséges fordítások
 - a szabadalmi iratok lefordítandó részei (igénypontok, leírás)
 - nyelvek
 - a fordítások benyújtásának határideje
- A fordításokhoz fűződő **joghatások**
 - a benyújtáshoz fűződő joghatások
 - a fordítási hibákból eredő joghatások
- **Jogvita esetén** elkészítendő fordítások (és ennek költségei)

Az egységes hatályú európai szabadalom nyelvi rezsimje

- **Benyújtás:** bármely nyelven, az EU-nyelven benyújtottak után teljes (de korlátos) kompenzáció az ESZH-nyelvre való fordításhoz EU-beli kkv-k, természetes személyek, non-profit szervezetek, egyetemek és kutatóhelyek számára
- Az egységes hatály bejegyzése esetén nincs szükség további fordítás benyújtására (igénypontok: EN+FR+DE, leírás: EN vagy FR vagy DE)
- **Jogvita esetén** a szabadalmas köteles a teljes fordítást elkészíteni (a bíróság pedig figyelembe veszi a felróhatóság megítélésénél, ha az alperes nem férhetett hozzá saját nyelvén a szabadalom szövegéhez)
- **Gépi fordítások** rendszere (ingyenes, *on-line*, tájékoztatási céllal)
- **Átmeneti időszak**
 - „a jó minőségű gépi fordítások rendelkezésre állásáig”
 - legfeljebb 12 évig („*sunset clause*”), a 6. évtől kétévente felülvizsgálat („*expert committee*”, COM jelentés, javaslat a Tanácsnak)
 - az egyhónapos határidőn belül benyújtandó EN fordítás (FR és DE nyelvű szabadalmak esetén) vagy bármely EU nyelvre való fordítás (EN nyelvű szabadalmak esetén)

Egységes Szabadalmi Bíróság

- Centralizált fórumrendszer – első fokú decentralizációval
 - Elsőfokú Bíróság
 - Helyi divíziók (0-4)
 - Regionális divíziók (tagállamok megállapodásai alapján)
 - Központi divízió (bizonyos ügytípusokban kizárólagos illetékesség)
 - Fellebbviteli Bíróság
 - Hivatal, AC, BC és Advisory C.
- ESZB székhelyek
 - Elsőfok központi divíziója: Párizs (első elnök: francia)
 - londoni „thematic cluster”: gyógyszeripar
 - müncheni „thematic cluster”: gépipar
 - Fellebbviteli Bíróság és Hivatal: LU
 - Mediációs és Választottbíráskodási Központ: PT, SI
 - A bírák képzési központja: HU
- ESZB **hatásköre**: egységes hatályú és „klasszikus” európai szabadalmakkal kapcsolatos jogviták (ideértve az SPC-eket is)
 - **bitorlás** (és a kapcsolódó védekezés, ideértve a kártérítési igényeket)
 - **megsemmisítés** (vizontkereset is - *bifurcation*)
 - **nemleges megállapítás**
 - ideiglenes intézkedések
 - előhasználati jog, ideiglenes oltalomból és előzetes licenciából fakadó igények
 - ESZH-döntések felülvizsgálata (az egységes hatály adminisztrációja körében)

Egységes Szabadalmi Bíróság

▪ **Eljáró tanácsok**

- elsőfokon 3 tagú tanácsok, másodfokon 5 tagú tanácsok
- jogi végzettségű bírák, műszaki végzettségű bírák, „pool of judges”
- többnemzetiségű tanácsok

▪ A **döntések hatálya** az egységes hatály (és a hatályosítás) által lefedett tagállamok területére terjed ki

▪ **Az eljárás nyelve**

- divízió tagállama határozza meg (központi divízió: szabadalom nyelve)
- felek megállapodhatnak, hogy a szabadalom nyelve legyen
- másodfok: főszabályként az elsőfokú eljárás nyelve

▪ **Bírósági illetékek**

- vegyes rendszer
- közepes díjmérték
- kiegészítő díj a pertárgy értékének figyelembevételével
- kkv (és egyéb) kedvezmények

▪ **Képviselő**

- ügyvédek
- európai szabadalmi ügyvivők („megfelelő képzettséggel”)
- segítőként: szabadalmi ügyvivők

▪ A **hatálybalépés és az átmenet** kérdései

- ratifikációs küszöb
- átmeneti időszak
- opt-out (európai szabadalmakra)

A rendszer működésének előkészítése

- ESZB működésének előkészítése
 - Előkészítő Bizottság (első ülés: március végén, **céldátum: 2015**)
 - 5 munkacsoport (jogi, gazdasági, IT, létesítményügyi, HR és képzés)
 - Titkárság
- Az egységes hatályú európai szabadalom rendszerének felállítása
 - *Select Committee* az ESZSZ Igazgatótanácsában (első ülés: márc. 20.)
 - Európai Szabadalmi Hivatal
- Belső eljárások
 - hatásvizsgálat, konzultáció
 - ratifikáció
 - a nemzeti jog módosítása
- Az ESZB-megállapodás hatálybalépése
 - ratifikációs küszöb: 13 aláíró tagállam (de UK, FR, DE mindenképpen)
 - Az egységes hatályú szabadalomról szóló rendeletek is csak vele együtt léphetnek hatályba
 - a Brüsszel I rendelet módosítása + SPC rendelet kiigazítása

A rendszer várható előnyei és hátrányai

- **Egyszerűsítés**
 - egyetlen hatályosítási cselekmény, fordítás nélkül
 - könnyebb menedzselhetőség (egy lajstrom, egy fenntartási díj)
 - egyszerűsödő jogérvényesítés
- **Megtakarítás**
 - fordítás-kompenzáció
 - elmaradó hatályosítási költségek (fordítás, jogi képviselet, meghirdetés díja)
 - fenntartási díj lényegesen alacsonyabb, mint 25 fenntartási díj összege
 - a jogérvényesítés a párhuzamos pereskedésnél várhatóan olcsóbb lesz
- **Teher (főként az „alperesi” oldalon)**
 - saját fordítások a bitorlás elkerülése érdekében, joghatással bíró szabadalmi fordítás hiányában
 - jogérvényesítési költségek
 - a Magyarországra kiterjedő oltalmak növekedése miatti kitettség, fenyegetettség
- **Fő haszonélvezők**
 - tudásintenzív uniós gazdaságok (különösen ESZH-nyelvekkel)
 - tengerentúli bejelentők

Köszönöm a figyelmet!
andras.jokuti@hipo.gov.hu